

Průřezové téma: **Společnost pro všechny**

Očekávaný výsledek učení: PTS-000-000-ZV9-002
Rozezná a vysvětlí volbu výrazových prostředků, kterými se mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání konkrétního tématu.

Popis úrovně Splněno

- Vyhodnotí, zda mediální sdělení týkající se společensky významného tématu obsahuje pouze fakta, nebo i postoje a názory.
- Mediální sdělení kriticky vyhodnotí a určí, zda a jaké prostředky užívá k ovlivnění názoru na určité téma.
- Vyhledá několik zdrojů ke konkrétnímu tématu a porovná prostředky, které mediální sdělení užívá.
- Uvede příklad mediálního sdělení, které záměrně vyvolává emoce ohledně vnímání tématu.

Když dva říkají totéž, není to totéž

Autoři materiálu: Jan Jiráček, Helena Pavličíková

Anotace

Aktivita směřuje k rozvoji dovedností potřebných pro zpracování a prezentaci složitějšího, společensky významného tématu a reflexi této prezentace. Žáci si (a) osvojují dovednosti, jak zpracovat prezentaci tématu (jak vybírat výrazové prostředky a pracovat s nimi), (b) získávají představu, jak vyhodnocovat informace z hlediska jejich důležitosti ve vztahu ke komunikačnímu záměru a cílovému publiku, a (c) osvojují si postupy, jak posuzovat naplnění komunikačního záměru.

Ilustrace se zaměřuje primárně na rozvoj klíčové kompetence komunikační, zejména na reflexi komunikačního záměru autora.

Zadání pro žáky

1. Učitel zvolí téma, které je (a) aktuální, resp. společensky významné a (b) pro žáky zajímavé (např. téma virtuální realita, environmentální problematika, umělá inteligence apod.), a připraví soubor materiálů (textových, obrazových, zvukových i audiovizuálních) podle plánovaného počtu stanovišť (viz dále – předpoklad je 5–6 stanovišť). Materiály by měly pocházet z různých zdrojů, kupříkladu populárně vědecké časopisy pro starší děti (např. 100+1 Časostroj, ABC vědeckotechnický časopis pro děti, 21. století Junior), YouTube, Český rozhlas – Rádio Junior, Wikipedie (nebo internetová encyklopedie), webová stránka životního stylu, ČT edu.
2. Učitel žáky rozdělí způsobem v daných hodinách obvyklým, a pokud možno nedirektivním, do skupin podle počtu stanovišť a každé přidělí jedno stanoviště. Na každém stanovišti bude připraven jeden materiál (jinými slovy, všechna stanoviště mají materiály spojené tematicky, ale na každém pracovišti je materiál jiné povahy: textový nebo zvukový nebo obrazový nebo audiovizuální).
3. Žáci projdou materiál na svém stanovišti a na základě návodných otázek a úkolů připravených učitelem materiál vyhodnotí z hlediska komunikačního záměru, využitých výrazových prostředků apod. Otázky a úkoly mohou být typu „Jak na vás text působí?“, „Jak podle vás autoři chtěli, aby na vás působil?“, „Komu je podle vás určen a proč si to myslíte?“, „Kterým slovům nerozumíte?“, „Najděte slova/zvuky/obrazy, které na vás působí nepatřičně, a zkuste vysvětlit, proč na vás tak působí“ apod. Výsledky práce prezentují před ostatními skupinami a společně hledají podobnosti a rozdíly mezi jednotlivými materiály.

Vazba na klíčové kompetence / základní gramotnosti

Název KK / ZG Složka KK / ZG Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK komunikační Porozumění KKK-POR-000-ZV9-001	<i>Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.</i>	- Zařazují do výuky takové aktivity, ve kterých žáci vyjadřují své představy za pomoci digitálních technologií. - Podporují žáky v experimentování s různými možnostmi, jak vyjádřit myšlenky za pomoci digitálních technologií. - Nabízím žákům zdroje a příležitosti k úpravám digitálního obsahu s cílem přizpůsobit ho či obohatit pro další účely. - Pravidelně se žáky problematizují interpretaci jazykových či obrazných sdělení, diskutují s nimi o jejich možných významech a o komunikačním záměru, kterého chtěl autor dosáhnout. - Do výuky pravidelně zařazují autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení (novinové články, příspěvky na sociálních sítích, fotografie, videa apod.). - Vytvářím situace, při kterých jsou žáci nuceni volit mezi různě vhodnými receptivními strategiemi, např. zadáním konkrétního cíle poslechu či čtení. - Podněcují žáky ke kladení otázek a argumentaci, doplňujícími otevřenými otázkami je vedu k hlubšímu promýšlení a prohloubení argumentace.

Popis ověřování

Vyhodnocení práce jednotlivých žákovských skupin

Učitel vede žáky k tomu, aby rozvíjeli vnímavost vůči použitým výrazovým prostředkům a jejich funkci, a k tomu, aby si uvědomovali, jakým způsobem se mediální sdělení může přizpůsobovat záměrům autora (informovat, přesvědčit, vysvětlit) a odrážet představu o cílové skupině.